

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

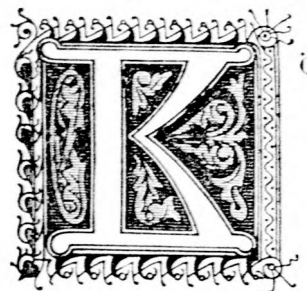
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Apponyi gróf körútja.

őzelegnek a választások, tehát megint szállingának a politikai szórólövegek, föllobbanak mint a rakéták, magukra vonják a kíváncsi szemeket, mint a rakéták, mag nélküli töltésűek, mint a rakéták s eltiünnek, mint a rakéták.

Gróf Apponyi már szombaton reggel megérkezett városunkba mint Szemző István ur vendége. Mindenki várta, hogy szpicselni fog a város-ház-téren. Azonban némi gége-baj miatt zombori föllépésétől elállott. A homoeopáták ezen gége-bajt az ellenzéknek helyben való térvesztéséből magyarázzák, annál is inkább, mert a gróf ur vasárnap délután Apatinban majd háromnegyed óra hosszáig nemes gégejének minden sérelme nélkül beszélt, még pedig németül, és így sok „ch” hangot is kellett ejtenie, a mi pedig biológusok szerint legjobban izgatja a géget.

Előzőleg Szemző Gyula, a jelenlegi képviselő mondott néhány szóval köszönetet az eddig benne helyezett bizalomért s egyben jelentette, hogy ő másnemű privát elfoglaltsága miatt többet föl nem lép, hanem ajánlja maga helyett jelöltül Bittó Istvánt.

Azután Apponyi lépett az állványra. Beszédét illetőleg általában is ki kell előre jelentenünk, hogy abban csalódtunk. A gróf urtól az ő szónoki diadalai után, sokat vár az ember. És most nem érzett már hangjában az önbizalomnak régi ércessége, sem előadásában a politikai vezérizgatónak elragadó heve. Beszédén inkább egy ismerősnek és párthűnek tartott közönséggel való barátságos tere-fere színe ömlött végig, melyből sem okulat meríteni, sem a kormány ellen új szempontoknál fogva állást foglalni, sem az ellenzék titkos állami gyógyszerfárába bepillantani nem, de rajta jól mulatni igen is lehetett.

Vagy kire nézve ne volna mulatságos az állam adósságainak hetszeder melegített káposzta gyanánti újabb föltalálása? — persze böles elhallgatásával annak, hogy ezeket a milliokat a kormány elkártyázta-e, avagy az ország fejlődésére a parlament tudtával és utasítása szerint beruházta. Természetesen még kevésbé volt szó arról, hogy mitéleképpen gondolná a gróf ur ezt az adósságot elüthetni? Mert csak egy pozitív eszmét árult el: a mostani kormány minden áron való megbuktatását, a mi pedig a deficitet megint nem apasztaná, hanem legalább 8 új miniszteri nyugdíjjal szaporítaná.

Azután beszélt a hivatalos kortes-gépnék működéséről, a főispáni, alispáni, szolgabírói és jegyzői erőszakról, melynek ékes cáfolata volt maga e beszéd tartása és az a tény, hogy éppen ömeltossága mint ellenzéki privátvendég a város-háza udvarán, a város mozsarainak durrogása és puska-porának füstölgése mellett, szídhatta a házigazda eljárákat. Sietett is ezen szíves vendéglátást egy mulattató paródiával viszonzni, mondván, hogy: multkorú ittjártakor a szolgabíró úgy betönte ágyúit, hogy nem bírtak elsülni, de azért híruk mégis messzebb elhallatszott az országban, mint ma, midőn azokat a kisbíró elpogotgatja. A tréfán jól kacagott a jelenlevő kíváncsi tömeg, melynek legalább felét asszonyok képezték. Hiába no, a gróf legény ember, tehát még kihuzatlan sors-jegy, és ez behizelgő ajánlólevél az asszonyoknál. Talán ezekre tekintettel is volt a beszéd ilyen csevegésszerű . . . Nem rossz fogás az asszonyokat megnyerni, mert aki jó levest és pfnann-kuchent akar enni, az már a házi békéért is kénytelen lesz, az asszonyok sürgetése szerint, a gróf ur pártjára szavazni és így remélhetőleg be fog állhatni Apatinban is az a halálosan komikus jelenet, melyet Aristophanesnek (Arany János által görögökből remekül fordított) „Gyülesező nők” című vígjátékában már több, mint 2000 év előtt leírva találunk.

Nem kevésbé sikerült a zászlókról elmondott ötlet. Ugyanis a gróf urnak szemébe tünt, hogy nagyon sok helyütt lobog kint a Fernbach-zászló.

Erre aztán szellemesen sietett megjegyezni, hogy: ha a zászlóknak szavazati joguk volna, akkor bizvást elmehetne, lemondhatna: mert a kormánypártnak több a zászlaja, mint a voksa.

A leányoknak ezen hosszú hajhoz mért statisztikai ötlet szintén nagyon tetszett.

A közderültségéből új erőt merítve, ezután a gróf ur egy lapot mutatott be keletázsiai utazásából, egy szarkasztikus allegoriát rögtönözvén, következőképen: A minapában Keleten jártam s van ottan egy folyó; akkora, mint a Duna, sőt a neve is majd olyan, ugyanis Don-nak hívják. (Németül még jobban elsült a szójáték: Don, Donau). Mint minden víz mellett, ugy ott is sok lisztesmolnár van és mint itt, ugy ott is van kerületi főnök. Csakhogy az ottani kiméletlenül bánik a jámbor örlő-mesterekkel, mindenben ellenükre tesz, szekirozza, hátráltatja és orrukál fogva vezeti őket mindaddig, míg a kormánnyal nem szavaznak. Ugy-e urak és hölgyek, ilyesmi már nálunk a szabad Magyarországon, Apatinban nem történhetik? . . .

Óriási derűtség követte ezen, a molnárok számlájára mondott viccet. Csak a molnárok jegyezték meg, hogy ők ebben nem találnak semmi nevetni valót.

Végül összetartásra és párthűsége intette a híveket s azt mondotta nekik, hogy szép dolog a mostani kormány 12 éves állandósága; de hát mit szólnátok ti, kedves barátaim, az olyan emberhez, aki egy vállalkozó cégre bizza háza építését, és miután meggyőződött, hogy az, 12 év után sem volt képes befejezni, sőt amit csinált is, az összerokadtság tökéletlen; és mégis új árlejtéskor megint ugyanarra az építkezési vállalkozóra bízna amaz épületnek folytatását és kivitelét? Mindezeknél fogva ajánl jelöltül egy olyan egyént, aki már szintén volt miniszter, sőt miniszterelnök, vagyis az ország fő-építőmestere, és akkor ugy intézte a hazai architektura sorát, miszerint — megszökött a kollaudáció előtt. Ezt az érdemteljes hazafit ajánlja a gróf ur az új árlejtésnél mindazok figyelmébe, akik okos dolgokat tartják az építési szerződést olyan vidéki vállalkozóval kötni meg, akit csak a bokréta-ünnepélyen meg a hausnüdlin láthatni, többet aztán soha.

Egyben magát is ajánlja baráti szeretetükbe a viszontlátásig.

Ezen komoly politikai tanulmány, mint a jövődö miniszterelnökének bratizása, szemmel látható kellemes meglepetést gyakorolt mindazokra, akik délelőtt még egyre törték a fejüket, hogyan fogják ezt az unalmas vasárnapi délutánt agyonütni. Apatin közönsége valóban hálával tartozik a gróf ur iránt azért, hogy három évenként megerezt előttük egy-egy politikai humoreszket. A mai válságos viszonyok között valóban megbecsülhetetlen kedély az, mely egy ország nehéz gondjait kívánja ugyan viselni és vállára venni; de amellet a felfogásban olyan röpké, a nagy kérdések bagatellizálásában olyan könnyű vérű, mintha csak majális rendezésnek nézné ama jövő parlamentet, melyen majd ő fogja a négyeseket rendezni. A kormányfői tekintély, Magyarország első emberének presztízse, éppen úgy kinövi magát az ily imponáló fellépések által, mintha csak egy vezénylő generális a tábor színe előtt a saját pucmajszerjával járná a toborzót.

A menet aztán a gróf urat dr. Kék Lajos ügyvéd házához kísérte, mint aki környezetében egy maga képviselte az apatini választó-kerület intelligenciáját. Innen aztán néhány kupuszini kocsis és kéttagú bandérium kíséretében, Kupuszinán át Bezdánba mentek, ahol bizonyára ugyanaz adatott elő, ami Apatinban, csak hogy magyar fordításban.

A gróf urnak ezen bácskai körhíntázásai a népnek kiváló hasznára válnak a kiábrándulás tekintetében, mert a grófot pongyolában láthatván, a felőle táplált idealizmus éber álomból felocsúlnak; de a gróf urnak mindenesetre ártanak annyiban, hogy országglói rátermettségét lassankint kiismerik s esetleg kigusztálják.

Az okos anyák legalább azt tartják, hogy az eladó lány, kivált ha már félig-meddig meny-

asszony, mindig csak szoros gálában s nyakig befüzve mutatkozzék udvarlói előtt.

Egyébiránt a célzatosság vádját kerülendők, nyíltan kijelentjük, hogy a szabadelvű párt e megyében a grófnak fényes tehetségeit, sokoldalú államférfiúi tanultságát, ragyogó szónoklatát, igen is tisztelettel s elismeréssel emlegeti. De egyben vallja és hirdeti, hogy politikai programja negatív, célja elfogadhatatlan, eszközei a mindig — tehát majdan neki is kellendő — hivatalos tekintély rovására hatók, érdektársai pedig elvileg, vallásilag és meggyőződésileg olyanok, mint a keserű pálinka ingredienciái, hogy köztük mindenféle íz, szín és zamat feltalálható.

Szóval a habarék olyan, mint a dunántuli kálvinista pap lélek-bora, hogy minden pohár más italú, mert más szőlőjéből való. Ily programmal szemben már csak megmaradunk a biztos réginél.

Tehát amint tiszteljük a gróf ur személyét, ugy elvetjük s kárhoztatjuk politikáját.

Az ő politikai komi vojazzsörködése előttünk légyfogdosás; már pedig a sas soha se fogdosson legyeket, mert akkor megszűnik sas lenni!

Bezdán, 1887. április 25-én.

Gróf Apponyi Bezdánban.

Pénteken estefelé egy itteni választó polgár írásban bejelentette a községi eljárásnál, hogy képviselőnk Szemző Gyula gr. Apponyi Albert orsz. képviselővel vasárnap d. u. 5—6 órakor „a község háza udvarán beszédet tartanak.”

Ennek esakhamar híre menvén a városban, a kormánypártiak szintén hozzáálltak a működéshez, melytől eddig azon oknál fogva tartózkodtak, mert viszonyainkhoz képest korainak látszott az akcióba lépés s működésüknek jelölül vasárnap virradóra házaikat a város főutcáján, melyen a bevonulásnak történnie kellett, Fernbach Antal nevét éltető zászlókkal díszített föl, hogy gr. Apponyival szemben, mint higgadtabb és erőszakoskodni nem szerető rész, érzelmeiket ily módon nyilvánítsák.

S ez nem is tévesztette el hatását, a mennyiben az ellenzék a legnagyobb erőfeszítés dacára, csak alig néhány gyerkőc lovat és csak éppen 5 kocsit bírt küldeni a vendégek elé, a mely kevés kocsin is több szavazattal nem bírók ültek.

S az egész hosszú főútcán csak két ellenzéki házról lengett fölírás nélküli zászló s ezen háztulajdonosok közül is csak az egyiknek van szavazási joga.

Megtörtént tehát az ország leghiresebb kortesével az, hogy egy ily népes városban csak egy szál zászló üdvözölt, midőn f. hó 24-én kevéssel esti 7 óra előtt községünkbe megérkezett.

Mindezeknek leverő hatása gróf Apponyinak kapkodó és folytonos, helyén nem levő ismétlésekbe eső beszédén élénken visszatükröződött.

De térjünk magunkra a beszédekre.

Szemző Gyula ez idő szerinti orsz. képviselőnk, nagyon kevés eltéréssel a következő beszédet mondta: Tisztelt polgártársak! Ismeretes önök előtt, hogy ezen országgyűlési ciklus berekesztése közel áll s a választási mozgalmak országszerte megindultak. Önök is érezték azon nyomást, melyel a kormánypárt a választó polgárokat már fél év óta a saját pártjába terelni igyekszik. Megjelentem tehát önöket buzdítani, mielőtt beszámolómat megtartánám, melynek megtartására még majd eljövök. (Közbe kiáltás: „Mint Kerynjára!”) Most ezért csak röviden szólok, bővebben majd gr. Apponyi Albert képviselő ur beszél, ki e tekintetben nálam többet tud. Magamat barátságukba ajánlom.”

Ez után gr. Apponyi lépett az emelvényre és a szokásos értelemben vett kortesbeszédéből a következőket jegyezhetjük fel:

Hallotta mielőtt ide jött, hogy a bezdániai kormánypártiak lettek, örömmel látja, hogy ez nem áll. A többségre bizvást számít.

Elég elnyomást, szenvedést hozott a mai kormányrendszer 12 év óta. Vigyáznunk kell különösen most, midőn a választás 5 évre terjed, nehogy olyat válasszunk, ki a kormány uszályhordozója, hanem olyat, a ki bátran és függetlenül a nép igaz barátja.

A kormány gazdálkodásából véli magát a kormányt legjobban megítélhetni, mert azt mindenki megítélheti, hogy rossz gazda az, aki többet ad ki, mint a mennyit bevesz. A verejtékkel fizetett adót fölösleges költsézekre pazarolja.

Hogy a kormány „miként sáfárkodott az ország vagyonával” a következőkkel akarja megmutatni:

Festi az ország pénzügyi állapotát, persze saját módja szerint és megjegyzi, ha evvel (t. i. a terheléssel) az ország ügyei rendbe jönnek, úgy ő az első, aki azt mondja: „Ne zúgolódjatok, súlyosak bár a terhek, viseljük el nyugodtan. Amde ez nincs ügy, mert ily óriási terhek mellett is évenként 40 millióval több a

kiadás, mint a bevétel. (Apponyi hívei hosszasan és zajosan éljenek.) Ezután Sisyphus meséjét alkalmazta az állapotokra. Ily munkát végeztek velünk a kormány etc. Szerinte ez azért van mert a mai kormány javít-hatatlán a költségekben és össze hasonlítja a tékozló fiúval. A rossz pénzügyi helyzetünknek fogva mindenféle gunynak vagyunk céltáblái.

Sőt mi több „az ország fizetéséből meghízott kormány” a helyzet dacára, többet költ az előirányzatnál. Erre egy példát mond: Egy évvel ezelőtt 22 millió forint „eltűnt” s csak avval igazolják, hogy itt vagy ott többet költöttek. Az ily gazdálkodás szerinte „rendetlen, pranda gazdálkodás”.

Beszél az épülő új országházról, nem bánja csak legyen pénz is hozzá.

Erre a magánéletből hoz példát: az a szegény ember, ki övét el se tudja tartani, nyakig úszik adósságban és mégis szép, fényes házat épített hitelre, az bolond, vagy korhely.

Mikor iskolákra, a siket- és vakok intézetére nincs pénz, fényes cifraszögökre költsékes dolog.

Előadja, hogy e szünetek alatt 6922 hivatalnokkal lett több, ezek eltartására évenként 5.400.000 ft kell. Így vész el a nagy megterheléssel beszédet adó.

Említi a miniszterek, államtitkárok és főispánok „penzió”-ját.

Elesen támad a főispánok ellen és gúnyosan említi, hogy a katonák háborús évei számítottak duplán. A főispánok szolgálati évei is háborúévek? Sajnos csakugyan azok, kevés megve kivételével; különösen az új törvények értelmében a főispánok és a hivatalnoki kar nem a pártatlan igazságos hivatalos eljárást tartják főteendőjüknek — hanem az irtó háborút az ellenzék ellen, csupán azért, hogy ezt „békoba verjék” és minél több kormányparti képviselőt küldjenek az országházba. Ez csak úgy járhat, ha a köz-hivatalnokokat csak a kormányparti adózók vagy a kormányparti párt alaphoz fizetik.

Útal, hogy e kerületben is már hónapok óta jár a hivatalnok-sereg a választók nyakára.

Bezdán mindenkor balpárti polgáraitól nem akarja elvárni, hogy kormánypartikká legyenek, s szegény volna, ha ily eszközökkel fordították meg magukat.

Szereti, hogy a bezdániakat így lelkesüljön látja a balpárt mellett, bár jövetelekor sok kormányparti zászlót látott kitűzve, vigasztalódik azonban, mert azok úgy sem szavazhatnak (t. i. a zászlók) a mai törvények szerint, bár e kormány alatt idővel oly törvény is lehet.

Bizik a bezdáni balpártban hogy az ellenzéki zászlót, mint 3 év előtt, most is diadalra segíti.

Sajnálja, hogy Szemző Gyula nem lép föl, de forgalomban van egy név melynek „jobbát”, „fényesebbet”, „jelesebbet”, „diesőbbet” nem írhatnak zászlójukra; ez: Bittó István, ki 48-ban is „szünetelt a hazáért” s azóta igazságügy-miniszter és miniszterelnök is volt, mely magas állásokról (s ezt nagyon hangsúlyozta) önként lemondott.

De csak úgy kéri föl a jelöltséget elfogadására, ha megválasztása biztos, mert nem akarná megvárni, hogy megbukjék. Azonban az iránt a tapasztaltak nyomán egészen nyugodt. Bizik a magyar ember szavatartásában, mert az egyenesen a szív után megy. Egyeseknek hasznát nem ígérhet, sőt szenvedés vár rájuk, ha mellette vannak, ebben egyébiránt több a fenyegetés, mint a tény. Hasznát csak a hazának adhat. Törekvése: unokáinak, de nem mint koldusoknak, független házat hagyni.

Eljő majd még egyszer; reményli, hogy minden ember megteszi kötelességét.

Eddig a körülbelül félórásig tartott beszéd, a melynek az előadóra nem éppen kellemes helyeit is, a nagyobb részt vasárnap közönség, több ízben megéltjezte.

A kísérőben voltak a nélkülözhetlen Rudics Mihály voks nélküli apatini ügyvéd, Szemző István, Szakáll Adorján zombori — és dr. Kék Lajos apatini ügyvédek.

Az egész jelenet, kirívóan meg értette velünk azt, hogy a helyzet a kormánypart javára, a lefolyt 3 év alatt gyökeresen megváltozott s már ma is biztosra vehető, hogy a s z a v a z a t k é p e s polgároknak többsége a kormány part jelöltjét támogatja.

Erezte ezt gróf Apponyi is akkor, a midőn Bittó Istvánt nem merete határozott jelöltként kijelenteni.

k.—s.

Hírek.

Az apatini választókerület szolgáltatta vasárnap a mozgalmass helyi történelem adatait. Apponyi, balján Szemző Gyula jelenlegi, de már önként leköszönt képviselővel, kísérve Szemző István és Szakáll Adorján által, Zomborból déli éj órák Apatinba rándult s a város háza udvarán — mely seuleség tér helyett a szabadelvű párt hason célra mult vasárnap az uradalmi vendéglőt használta — nagy vasárnap közönség előtt más helytől méltóan kortesbeszédet tartott a törvényes hatóságok iránti tiszteletesség magasztalásáról. Innen apatini kocsik által egyáltalán nem kísérve Kupuszina rándultak, ahol azonban kellemetlen meglepetésben részesültek. Mert ezen szegény és jövő boldogulására tekintetben mindenképpen a hatóságok támogatására szorult község értelmebb polgárai már végkép elhatározták, hogy a község jövő fejlődése tekintetéből ahhoz a szabadelvű pártot tartanak, melynek vezérfehérri nemcsak a korteségtől fakadó tavaszi verőfényben, hanem a téli árvíz-veszedelem s egyéb közszorultság óráiban is köztük vannak s velük együtt örülnek, dolgoznak, ha lehet, szenvednek, ha kell. Innen megint nagyon sovány fogadással értek Monostorszegre, ahol a megjelenést maguk is csak formából tartották szükségesnek, mert e község oly nagy mérvben rá van szorulva az intező férfiak állandó jóakarására, hogy kockázó-politikat tréfából sem izzhat, mert így egy tál leneséért eladná jövő fejlődése garanciáit. Innen Bezdánba rándultak. Itt Ruff Máttyás cipész (kinek, mellesleg mondva, szavazata sinces), továbbá Tavasz és Ligeti ismert antiszemita fogadták, újból is igazolván ezzel, hogy nekik mindegy ki jön, csak olyan jöjjön, ki mindennel elégedetlen, mint ők. Az itteni szereplést, tekintettel e nagy és jobb sorsra érdemes községre, másutt behatóbban méltatjuk és szeretjük hinni, hogy a bezdániak többsége, ha nem is előleges meggyőződésből, legalább próbaképpen az egyszer a szabadelvű pártot fogja támogatni. Hétfőn reggel Sztapárt és Doroszlót

járták be, de már ebédre visszaérkeztek Zomborba és így valami nagymérvű tartóztatásról aligha beszélhetnek. Amint minden pártatlan ember be fogja ismerni, biz ezekre a beszédekre se az eszmék magvasságát, se a tartalom változatosságát ráfogni nem lehet. Tucszerű kortesbeszédek biz azok, melyek csak arról győznek meg, hogy az emberekkel megfordítva vagyunk, mint a tárgyakkal. Ugyanis a tárgyak közlekedéséről, az emberek meg messzebből látszanak nagyobbaknak.

Kitüntetés. Öfelsége a Király Grossinger Károly újvidéki polgárnak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc-József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Köznevelés. A magyar kir. igazságügy-miniszter Selmidég Ignác cs. és kir. 7. sz. huszárezredbeli számvéve elhíszta a szabadkai kir. törvényszéki fogházhoz felfügglendő nevezte ki.

Előmunkálati engedély. A közmunka- és közlekedésiügyi m. kir. miniszter Junker Károly, Risz Ferenc és Visnovics Sándor mérnökök, mohácsi lakosoknak, a m. kir. államasutak zombori állomásától az apatini Dumapartig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra, az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Katymári plébános a Latinovics-család, mint kegyuraság, Tornágy Gábor jelenleg még gákovai plébánost mutatta be a főpásztornak. Mint értesülünk, Ó Eminenciája a prezentát kegyesen elfogadta s az új lelkész ma, kedden, veszi át Kaloecán az investitúrát.

A helybeli gym. ifjusága által rendezendő koncertre a páholyjegyek még vasárnapra elfogytak; legnagyobb részt a bérlek tartották meg s így alig maradt egy-kettő a közönség többi részének rendelkezésére. (E néhány páholyjegyre is annyian tartották már előleges jelentkezés után igényt, hogy valamennyi óhajának eleget tenni lehetetlen volt.) Egyelőre földszinti s erkélyi ülőhelyek kaphatók még Falcione Gusztáv kereskedésében. Állóhelyek, úgyszintén karzati jegyek az előadás estéjén lesznek kaphatók a pénztárnál. A rendezőség.

Egyházi ének. Vasárnap a 1/9 órai misén Vojnits Bella k. a. Beethoven „Tantum ergo” című énekét adta elő Bergmann tanár úr orgonakísérettel.

Névváltoztatás. Buchwald Antal szabadkai illetőségű budapesti lakos vezetéknevét Barta-ra változtatta.

A szabadkai ügyvédi kamara részéről közhírré tétetik, hogy dr. Kemény Zsigmond ügyvéd Baja székhellyel a kamara lajstromába felvételét, Blau Lajos ügyvéd Szabadka székhellyel a kamara lajstromába felvételét, s dr. Békeffy Károly ügyvéd lakhelyét Szabadkáról e kamara területén belül, Csantavérre tette át.

Hymen. Dr. Donoszlovits Vilmos orvos, lapunk szellemes munkatársa, vasárnap hirdettette ki Havel Ella kisasszonnyal, dr. Havel József keresett törvényszéki és vasúti orvosunk kedves és művelt leányával.

Hírnevés földi. Schulhoff Lipót bajai földünknek s jelenleg a párizsi observatórium tagjának agyában születt meg az a merész eszme, hogy egy nagy térkép atlasz készítsenek, melyen pontosan fel legyenek véve a csillagok milliói. Ezen roppant terv kivétel képezi most a Párisban összeült nemzetközi csillagászati kongresszus egyik legfőbb tárgyát. Azt hiszik, hogy ha tizenkét nagyobb csillagvizsgáló intézet vállalkozik a fényképek elkészítésére, és tényszerűleg felosztják egymás között a csillagos eget, egy évtized alatt elfognak készülni a nagy munkával. Az égi atlasz mintegy 2000 képből fog állani.

Hymen. Seultéty Andor veprováci tanító eljegyezte Turnovszky Irma kisasszonyt, Turnovszky Sándor filipovai kántortanító kedves leányát.

Dohánytermelési engedély. Kumbaja község 60 holdnyi területen a magas kinstár számára dohánytermelési engedélyt nyert.

Gyászír. Szakácsy Ferenc Bács-Bodrogh t. e. megye árvászéki tb. főpénztárosa, folyó évi április hó 23-án déli 12 órakor, élte 48-ik évében, hosszú kinos betegség folytán jobblétre szenderült. Hílt teteme f. hó 25-én délelőtt 11 órakor fog a sz. Rókus sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Lelke ádvéért az engesztelő gyász isteni tisztelet április hó 26-án reggeli 8 órakor a r. k. egyházban a mindenek Urának bemutatatni. Zombor, 1887. évi április hó 23-án. Áldás és béke porai felett! Az elhunytban egyetlen reményüket vesztik: Szakácsy Sándor, Irén, Árpád, Andor és Nándor, gyermekei. — A temetés hétfőn délelőtt 11 órakor folyt le őszinte és általános részvét mellett. Koszorút küldtek: Bács-Bodrogh vármegye központi tisztikara, szeretett tisztársának (kék és fehér szalag). Szeretett atyáknak, gyermekei. Szeretett bátyámnak, Bajcsy Ferenc. Feledhetlen barátomnak, Tápaj István. Feledhetlen barátunknak, Szalay és Hoffmann. Feledhetlen barátjainknak, a Bittermann-család. — A temetést Theodorovits Száva közmegelegedéssre rendezte.

Tüz. Jankovácán folyó hó 22-én délelőtt fél 12 órakor a község ház tetőzete kigyulladt. Sikerült azonban a tüző-egylet rögtön megjelent 5-6 tagjának, a közelből elősietett néptömege segítségével, a tüzet eloltani. A zavar, kirakodás ez idő alatt az irodákból — leírhatatlan. Teljes fogalmával ennek csak az bírhat, ki tudja, hogy deszkapadlatos szobákban s a padláson vannak halmozva községünk százados ügyiratai. A tűz oka, mint a vizsgálatból kiderült, a kémény tövében lévő gerendából származott s valószínűleg több nap óta paraszalt. Szerencsénk, hogy a kiűtés nappal vette kezdetét. De e szerencsét a szó teljes értelmében csak úgy mondhatjuk annak, ha képviselő-testületünk okulva ez eseten, nem húzza-halasztja, hanem ezentúl siettetni fogja — már a megye által is többször sürgetett — új község háza felépítését.

A Ferenc-csatorna részvénytársulat budapesti igazgatósága a városunkban 1871. év óta fennállott üzletgazgatóságot folyó hó 15-én fűlöszlatta, s helyette a csatorna-pénztári hivatalok számadásainak megvizsgálására, Saiah Ferenc, volt üzletgazgatósági titkár főnöksége alatt, egy „számvevő-osztályt” állított fel.

A közmunka- és közlekedési miniszter urnak folyó hó 15-én 15.574. szám alatt kelt közleménye szerint, a hazai vasutak a kereskedelmi muzeum címe alatt feladott küldemények számára 50% szállítási kedvezményt engedélyeztek oly feltétel alatt, hogy a küldemények a kereskedelmi muzeum igazgatója által kiállított igazolvánnyal ellátva adassanak fel. Ilyen igazolványokat kaphatnak a megyénkbeli jelentkezők Rácz Vilmos közg. előadónál Zomborban.

Adakozás a rigyicai tűzkárosultak javára: Za város István 4 frt, Phoenix bizt. társ. 5 frt, Loschitz Sándor 1 frt, dr. Sachs Mór 10 frt, dr. Révész Benő 10 frt, Bajai Ádám 20 kr.

Árverések. Schumacher Teréz cservenkai lakos örök. 4713 frtra b. ingatl. ápril 29. Kula. — Bauer János 4890 frtra becsült ingatl. július 5. Szabadka. — Vojcsina József 2278 frtra becsült ingatl. júl. 6. Szabadka. — Vujevich Simon 636 frtra b. ingatl. máj. 7. Zombor.

A csonoplyai győzsertartást tegnap este 8 órakor nyitották meg ünneppélyesen.

Névváltoztatások. Kisk. Hóger József, Lőrinc és István bajai illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknevét „Merei”-re, Wiesel Mihály bölekesi illetőségű bajai lakos vezetéknevét „Varsa”-ra változtatta.

Eljegyzés. Spitz Izidor, temerini izraelita kántor, f. hó 19-én jegyet váltott Fischer Etus kisasszonnyal, Fischer Mózes, tatabázi kereskedő, kedves és csinos leányával.

A szerb sajtó és a szenttamási népgyűlés. A szerb lapok a szent-tamási népgyűlés eredménytelenségéről irnak. Az újvidéki „Branik”, mely a szerbajkú választók gyűlése eszméjének megpendítője volt, a „Zasztava” pártját, illetve e lap szerkesztőjét: Tómiás Jását okolja a rendtelenségért és zűrzavarért, mely Szent-Tamáson uralkodott s melyen kiesi híjja, hogy tettelegességekre nem került a dolog. Az elnökválasztás okozta a bajt. A „Zasztava”-pártiak, a „Branik” szerint a megválasztott elnököt: dr. Polítot nem akarták elnöknek elfogadni és szóhoz sem engedték jutni; ők folyton bizonyos versei ügyvéd (Czvícs) nevét kiáltották, kit elnökül óhajtottak. A „leketlen agitátorok” ilyen módon minden munkát eleve megküszittek. A „Branik” szomorú jelenségnek tartja, hogy azon Polítot, a ki valaha Moszkvában 100,000 orosz előtt tartott beszédet s a kit a budapesti országgyűlésen képviselő korában 400-an feszült figyelemmel halgattak meg: Szent-Tamáson a szerbek szóhoz sem engedik jutni s nem akarják meghallgatni azon szerb férfit, a kinél ma ninesen méltóbb és érdemesebb a szerbek között. Jellemző a szerb társadalmi viszonyokra, hogy bizonyos idő óta lelkiismeretlen emberek vergődnek túlsúlyra a szerbeknél, kik sem tekintélyt el nem ismernek, sem az ismeretek előtt meg nem hajolnak, hanem csak agítálni tudnak, s a nép nagy zömét félrevezetni igyekeznek. A „Zasztava” ezzel ellenkezőleg mindenért a „Branik”-pártiakat okolja, kik kisebbségben lévén, mégis ők akartak az értekezleten dominálni. Nyolcszáz ember közül alig volt száz ember Polít elnökválasztásáért; a többség tehát magára tukmált elnöknek tekintette Polítot, ki egyhangú megválasztásra számított. A „Zasztava” szerint a hiba az, hogy a gyűlés kezdettől fogva nem azért lett összehívva, hogy egyetértésre jussanak a szerbek a jövő választásokra nézve, hanem csakis azért, hogy „bizonyos emberek” (a „Zasztava” körül csoportosuló) „cliptortassanak.”

Gyászír. Alulírottak saját, s az összes rokonok nevében tört szívvel tudatjuk a felejtetlen jó férj, atya és nagyapya, valamint rokon nevében: Kohlenberger Ádám új-sziváci tanítónak hosszas szenvedés után életének 65-ik, tanítóságának 46-ik évében folyó hó 22-én történt gyászos elhunytát; az elhunyt tetemei folyó hó 23-án d. u. 3 órakor tetetnek örök nyugalomra. Uj-Szivác, 1887. április hó 22-én. Béke poraira! Özv. Kohlenberger szül. Eiman Zsuzsanna neje. Özv. Welker szül. Kohlenberger Katalin, Kohlenberger Ida, Kohlenberger Károly honvéd-hadnagy, Kohlenberger Pál községi aljegyző, Kohlenberger Mariska, gyermekei. Welker Ida unokája.

Aranyárkelet pótlék. A vámiletekeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál, a törvény értelmében szedendő arany-árkeletpótlék, 1887. évi május hóra huszonhat és fél (26 1/2) százalékban állapították meg.

Zsupanszky Lyubomir Ó-Szivác község buzgó jegyzője, és a Bács-Bodrogh vármegyei községi és község egyesületének főjegyzője, szabályrendeletit tervezetét készítette a Bács-Bodrogh t. e. vármegyei községek (rendezett tanácsú városok) pénztári kezelése és számviteli módja iránt. A jeles műről a szakértők nagy elismeréssel nyilatkoznak.

Ritka műtét Zomborban. Dr. Donoszlovits Vilmos, nemrég közénk telepedett fiatal jeles orvos, — mint értesülünk — a napokban nehéz hályogműtétet vitt végbe szerencsésen Dudás Pál helybeli lakoson. Mivel orvosaink a szemészettel speciálter még nem igen foglalkoztak, mi, zomboriak, csak örülhetünk azon, hogy szemfájós betegeknek ilyen kitűnő gyógyítója telepedett le közénk, ki különben is e tekintetbeni prakszistát Hadzsy János topolyai „esodoarvos” mellett szerzte. Indokolja s fokozza ezen örömlünket ama sajnos tényköriülmény, hogy városunkban s vidékünk átlag sok a szemzabos.

Armentesítő társulati ügy. Adáról írják: Az 1846-ik évben első ízben Kerületi Tiszaszabályozási cím alatt alakult és később a Bácsi Tiszaszabályozási Társulat címet felvett társulat a legújabbban megalkotott és Baross miniszter ur öngyerméltósága által f. évi március hó 5-én 7284. sz. a. jóváhagyott alapszabályai szerinti címe: Bácsi Tiszai Armentesítő Társulat. Ezen új alapszabályok alapján a társulat most tartotta f. hó 21-én Ó-Becse társ. községben alakuló közgyűlését, a melyen hat társ. községből kiküldött 24 közgyűlési tag az összes mentesített 17722 kat. hold után eső 178 szavazattal, az elnök és 9 választmányi tagra következőképen szavazott és illetve választott. Elnöknek 99 szavazattal 79 szavazat ellenében Tóth József ó-kanizsai, tehát felső érdekeltégű földbírtokos választott meg (a ki már 11 év óta viszi az elnökséget) Matkovits Lajos zentai főszolgabíró és ó-becei, tehát alsó érdekeltégű földbírtokos ellenében. Választmányi tagokul megválasztottak: Ó-Kanizsáról Dukai Mihály földbírtokos 153 és Csuka Sándor községi mérnök 161 szavazattal, Zentáról Mikosevits József ügyvéd 161 és Jankovits József községi mérnök 161, Moholýról Mikosevits Antal községi jegyző 169, Petrovosczelellől Zagorieza Lázó földbírtokos 127, Ó-Becseéről dr. Vojnovits Áron ügyvéd 138 és Dörner Márton postamester 137, B.-Földvállról Sztratimirovits Gyókó 127 szavazattal. A legközelebb megtartandó választmányi ülésen a tisztikar lesz megválasztva.

Búzaszentelés. A helybeli róm. kath. ajtatos hívek tegnap, szt. Márk napján, reggel fél hétkor processzió kíséretében az apatini uti Hoffmann-féle földön búzát szenteltek.

Városi

vényhatósága f. gyűlést tart. Tartórendőrhadnagy, tárgyában. 2. Pérvényhatóság tartozó vendéglő iránt. 3. Közmunka intézvénye tárgyában. 4. A üresedésbe jöhető. 5. A város az ülésekről igazó házipénztár 1887. évi zárszárvéptári szányek. 10. Netán

Szemle.

tegnap, hétfőn 2. kelői osztag me

A nemz.

Ujvidéki a me nészetük negyed zsis Antal szer tagságs meder színészet 1787. az utóbbi évben korát élte. Ha megfelelő szerb jük: lehetetlen ság évei alatt e ségének mai a nemzetiségek

Délmagyaró

Üdvözölt társaink sikere Eddigi történe szág szempont ményeket, úgy szer esemény ténteknek reg történetet aka események ez kozonak. Thi irányban igen díeséretet érde

Hogy a lőkép megítél és forrásait n azon szalakat, fensőbb helyel

Most, m más alapa fe és az akkori t járól letűntek, a multba viss történelem le itélhetünk.

A kérdégek mozgala alkotmányosság dalról az aus fentartása volt jan, addig a hatalma által magyarok rés az udvar és az egyik fél gesnek vált, utakon mozg ténelem fel

egyik részén másik fél ált történelemb náltatott fel

E harenyező is m rendű cselekt a négy tény ködébe a m sikerrel, hoz tett szorítkoz

Most n kegyes király forradalom a sebb kezek e találtatott H öreg Metton volt elfoglalt udvari ténye hogy fellépne ezen titkokba melyet azusa

Mig a állhatni, és kormány a nemzetisége ról a már t mányt. A felizgatva, a vették a s kívül lakók két szembe hetünk me rok Dóza azt Ausztra után jötték tótjai felső

A láz mindeneser redek, mer ten már ne

A ma nányos hat hatalmasan sált nemze mindentelők nem egyse

Ily k önvédelmi

Városi közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósága f. hó 29-én d. n. 3 órakor rendes közgyűlést tart. Tártyosorozat: 1. Belügyminiszeri leirat egy rendőrhadnagy és egy új végrehajtói állás szervezése tárgyában. 2. Belügyminiszeri leirat a zombori színház-részvénytársaság tulajdonát képező színházépület és ahhoz tartozó vendéglőnek a város tulajdonába leendő átvétele iránt. 3. Közmunka és közlekedési m. kir. miniszteriumnak intézvénye a közmunkáról alkotott szabályrendelet tárgyában. 4. Adóügyi s esetleg előléptetés folytán netán íresedésbe jöhető más állomásnak választás útjánai betöltése. 5. A városi közigazgatási bizottságnak bejelentése az üléseiről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 6. A városi házipénztár 1886. évi zárszámadása. 7. A közevesi alap 1886. évi zárszámadása. 8. Az 1886. évi megvizsgált árvapénztári számadás. 9. Fizetési előleg iránti kérvények. 10. Netán időkben beérkező sürgős tárgyak.

Szemle. Rittersfeldi Kreybig Károly tábornok tegnap, hétfőn, Zomborban járt a kiképzés alatti népfelkelői osztag meglátogatására.

A nemzetiségek és a magyar elnyomás. Ujvidéken a most mult héten ülték meg a szerbek színeszetűik negyedszázados jubileumát. Ez alkalommal Hadzsits Antal szerb író, színeszetűik történelmének vizsgátságos medertöréseit taglalgatván, jelezte, hogy a szerb színeszet 1787-től 1861-ig folyton vajudott, míg végre az utóbbi évben megalakulva, egész 1867-ig gyermekkorát élte. Ha tehát a mai fejlett és minden igénynek megfelelő szerb u. n. nemzeti szintársulatot meglátjuk: lehetetlen be nem ismerni, hogy az alkotmányosság évei alatt virágozott föl és érte el kulturális jelentőségének mai fokát. — Ime így üldözik Magyarországon a nemzetiségeket.

Délmagyarország önvédelmi harca 1848—1849.

I. KÖTET.

Írta: Thim József.

Üdvözljük a fiatal író a történelem e terén. kutatásainak sikere mindenesetre, nagy hűzogat fog kitölteni. Eddigi történetíróink, kevés kivétellel csak Magyarországot szempontjából tekintették az 1848—1849. évi eseményeket, úgy mint azoknak indokait is, és különösen a szerb eseményeknek alig engedtek több részt, mint a történelemnek regisztrálását; első Thim József, ki a szerb történetet akarja azért megírni, hogy a magyarországi események ez oldalról is kellő megvilágításban mutatkozzanak. Thimnek buzgó munkásságát, és törekvését ez irányban igen helyesnek tartom, és ernyedetlen működése dícséretet érdemel.

Hogy a délmagyarországi önvédelem eseményeit kellőképp megíthessük, szükségesnek tartom azoknak rugóit és forrásait nem a haretéren, de másutt keresni, úgy azon szálakat is, melyek azokat igazgatták egész a legbensőbb helyekig, kutatni.

Most, midőn új események egész közjogi állásunkat más alapra fektették, midőn a szenvedélyek csillapultak, és az akkori fő tényezők elhaltak, vagy a világ színpadjáról letűntek, a nyugodtabb megfontolással tekinthetünk a multba vissza, és igen közel az idő, hogy az egész a történelemé lesz és akkor majd annak tárgyilagosságával íthetünk.

A kérdéses eseményeknél két fő tényező volt az egész mozgalom előidézője. Egyik részről Magyarország alkotmányosságának függetlenítési törekvése, a másik oldalról az ausztriai birodalom egységének minden ároni fentartása volt a főcél; de még az előbbi a szabadság útján, addig a második az egységes korlátlan császárság hatalma által akart ezúhoz jutni, és így történt, hogy a magyarok részéről a nép minden osztálya, a másik részről az udvar és követői sorokoztak egymás ellenében. De míg az egyik fél nyíltan intézkedett minden iránt, mit szükségesnek velt, addig a másik fél titokban működött és általuk mozgatta a szálakat. Mind a két fél a régi történelem felé fordult, csak azon különbséggel, hogy az egyik részen a régi törvény és jogosság harcolt, míg a másik fél által a már sokszor igénybe vett, de azért a történelemből merített divide et impera fondorkodása használtatott fel a cél elérésére.

E harcban a két fő tényező mellett, két mellék-tényező is működött: a szerbek és a horvátok, a harmadrendű eszelekvők végre az oláhok és a totók voltak. Mind a négy tényező a nemzetiség ürügye alatt hozott működésbe a magyar állami törekvések ellen, és pedig oly sikerrel, hogy a magyaroknak egyedül önvédelemre lehetett szorítani a támadók ellen.

Most már mindenki előtt tudva van, mily szelid, kegyes király volt V. Ferdinánd, de az akkori francia forradalom által felizgatott népeknek kormányzására erősebb kezekre lett volna szükség, mint az övé, hozzá nem találtatott ki sem Bécsben, ki helyét pótolhatta volna. Az öreg Metternich túlélte magát, János főherceg másutt volt elfoglalva, az öreg Radezky csak katona volt, a többi udvari tényezők pedig nem bírtak elegendő tekintéllyel, hogy felléphetek volna, és így titokban kellett működniük; ezen titokban működők nyerték meg a kamarilla nevet, melyet azután a legtöbb körökkel azonosítottak.

Míg a magyarok a törvényesség terén vétek megálthatni, és a képviselőházban tömörültek, addig a bécsi kormány a régi történeti szokáshoz híven a különféle nemzetiségek követeléseivel támadta meg minden oldalról a már fenálló, de még nem rendezett magyar kormányt. A horvátok az illirizmus eszméje által már régen felizgatva, az első támadók voltak, rövid idő múlva követették a szerbek, és pedig nem csak a belakók, de a kívül lakók is. Ezen eljárás nem volt valami új; mind a két szemben álló fél már máskor is tette ezt. Emlékeztünk még mint hívták a szerbeket segítségül a magyarok Dózsa lázadói. — később a törökök ellen, — mint tette azt Ausztria a fekete Ivan cár és Rákóczy idejében. Ezek után jöttek a pusztító oláh mégek Erdélyben, és Hurbán tótjai felső Magyarországon.

A lázítások mellett a bécsieknek főszközül maradt mindenesetre a hadseregnek zöme, főleg a határszéli ezredek, mert a seregnek magyar része mindjárt a kezdeten már nem volt tökéletesen megbízható.

A magyarok szerencsésebbek voltak, mert az alkotmányos harcban edzett jellemteljes férfiak állottak élükön, hatalmasan támogatva a szabadság és önállóságért lelkesült nemzet lehet mondani minden rétege által, de a mindenféle erőt vett szenvedélyek mind a két táborban nem egyszer tévesztették a kellő utakat.

Ily körülmények között folyt le délmagyarországnak önvédelmi harca és ezen okból véli szükségesnek Thim

az eseményeket, a szerb oldalról is előadni. Ezen okból tanulmányozta nem csak a magyar kulforrásokat, de a szerb, osztrák és a külföldi írókat is; hogy nem volt oly szerencsés, mint Fraknoi, kinek Martiuvics összeesküvési történelme megírásánál, még a titkos kabinet okmányai is rendelkezésére állottak, annak Thim nem oka, még élnék a tényezők és így azoknak kötetét nem tudta kész-közölni, azért az ez időbeli eseményeknek történelmi leírása sem lehet még most tökéletes.

Az előttünk fekvő mű első része a szerbek története egy részét tárgyalja és pedig öt fejezetben .I. Események a szerb felkelés tényleges kitöréséig. II. A kitöréstől Jellaesies betöréséig. III. Betörésétől seregünknek Bácskából való kivonultáig. IV. A várak és királyi városok szereplése. V. Perezel hadjárata: Jellaesies fellépése és viselt dolgai. A második kötet tárgyai leendnek, a bánati események, Rajacsies összekötése az udvarral, a szerb sajtó stb.

Szemere, Kossuth, Klapka, Pulszky, Mészáros, Horváth, Vetter, Gelich, Majláth, Iványi iratai, a Közlöny és egyéb akkori lapok az Országos Levéltár, valamint a hatóságok fennmaradt levéltárai magyar részről, úgy szerb részről a nyilvános kiáltványok, a főbb személyek levelezései, a szerb lapok, úgy Gruics, Nikánov, Risztics, Stephanovics, Dimitrievics iratai; osztrák részről Adlerstein, Springer, Helfert Erlebnisse eines kaiserlichen Offiziers, Chownitz stb. munkái elég bő anyagot szolgáltatnak az íróknak, ki lelkiismeretes pontossággal kutatta azokat keresztül.

Az egész mű sok új részletet tartalmaz és valóban becses a szabadságharc történetére nézve; egyszersmind feljogosít reménykedni, hogy az író e téren még bővebb babérok aratand.

Írály az íróknak egyszerű, helyes kifejezésű és ment minden felesleges sallangtól, előadása tárgyilagossá és részrehajlás nélküli, főleg ott, hol az okmányok szolgálhatnak alapul. A mű, a szerzőnek egykori zombori tanárainak dr. Margalics Ede és Bergmann Agostonnak van ajánlva és Aigner Lajos cég bizománya Budapesten, nyomtatva pedig kiváló ízléssel Zomborban Bittermann Nándornál.

Ez a műnek általános ismertetése. A részletek bírálatát fentartom a jövőre.

Grosschmid Gábor.

Végszavam a „hegyesi“ vitához.

A hegyesi ütközetről Jausz János ur által e becses lap folyó évi 28-ik számában közzétett „utolsó cikkre“ köteleseggemé vált még egyszer röviden visszatérni.

A három oldalról jött s a közlő által felhasználott nyilatkozatok közül:

Melkay György ur levele igen érdekes, de nem Jausz mellett bizonyít, mikor kereken ki mondja: „Hogy a (magyar) tábor nem nyult át a hegyesi határba, mint ön (Jausz) állítja, nem tudom és nem bizonyíthatom.“ Mi ez? a közlőnek kár volt ily forrást idézni alap nélküli állításai bizonyítására. — Melkay ur a többi között azt is írja: „Egyébiránt D. ur (már t. i. én) bizonyára alapos kutatások nyomán a „Bácska“ m. évi 99. számában határozottan állítja, hogy a csata Szeghegy és Feketehegy községek határában vivotott (tehát már nem Hegyesen, mint azelőtt gondolta).“ — „Tehát D. ur konstatálja, hogy Hegyesenél nem is volt harc stb.“

Nem tudom, min esodálkozom inkább? Melkay urnak ez ügyben való tájékoztatásán-e, avagy az ő adatait felhasználó, tehát a körülményeket ismerő közlőnek, gyöngéden mondvá, tapintatlan eljárásán?

Hiszem a „Bácska“ kérdéses cikke **nem az enyém.** Számoljon az érdekelt fél azzal, a ki azt a közleményt írta, ne velem, akire ráfogta.

Melkay urnak a július 8-iki dátum helyes-sége ügyében nyilvánított kiigazító sorai teljes alappal bírnak; erre visszatérek a Guyon-féle napló kiadásakor, még a szoborleplezés ideje előtt. Azokat a kifejezéseket, mint pl. *megengedem, hogy teljesen igaz van* (Jausznak), továbbá: *„úgy látszik, hogy a balszárny (jobb-, jobb-) éppen Hegyese mellől tört az ellenségre.“* — *„Lehet, hogy ez a látvonal kedvezőtlen irányba és a távolság által okozott optikai csalódás volt“*; — ezek a kifejezések rendkívüli habozást, határozatlanságot árulnak el. Jausz nem veheti hasznát ennek az okmányoknak; mert hogy a szeghegyi határban is volt tűz, nem vitatta senki sem, legkevésbé én. Tessék közleményeimnek utánnézni, azokban ily értelemben soha sem volt említés, de meggyőződhetni ezek tartalmából, hogy mindig fentartottam azon a hiteles adatok alapján nyugvó meggyőződésemet, hogy a csata sorsa Hegyesenél s a hegyesi határban dőlt el győzelmesen. *Most is ezt állítom.*

Végül kérem Melkay urat, máskor ne harkodja el dolgát, először nézzen utána, hogy valóban azt az egyént cáfolja-e, a kit ütni akar. Ez esetben nem így történt.

Kekezoivits Mihály ur irata éppen általános-ságban hangzik. A 104-ik honvédszázalój bizonyára Szeghegy alatt, talán ennek határában fekiüd. Különbön ő sínes jogositva a Jauszén kívül „minden a „Bácska“-ban megjelent közleményt téveseknek nevezni.“ Már csak megengedi Kekezoivits ur, hogy az egész magyar tábor, amely létszámra nézve, ha az ellenséggel nem is hasonló nagyságra, de mégis volt akkora, hogy Jelacsicsal sikerrel szembe-szállhatott, kizárólag a szeghegyi kis határszögben, harca készen nem volt felállítható; kiterjesz-

kednie kellett a seregnek, ha nem is — mint ahogy volt — tervszerűleg, de a kényszerűség folytán is, jobbra és balra, Hegyese s Feketehegy határára. Ez csakugyan úgy is volt, amott Pereczy, emitt Igmándy harcoltak részeinkről. Ez faktum, ez ellen nem lehet felebbezni.

A 92 szeghegyi német lakos előttem különben becses nyilatkozatára megjegyzem, hogy azok közül bizony nagyon kevés, de talán egy sem volt a tűzben. Eltemették a Szeghegy alá mindenfelől, más határokból is összehordott halottakat. A Jausz által említett kényszerítésről ily esetekben nem lehet szó. Valakinek csak el kellett temetni a szegény áldozatokat, a barátot úgy, mint az ellenséget. Hogy ők „minden (a Jauszéval meg nem egyező) ellenvéleményt tévesnek s minden igaz alapot nélkülözöknek mondanak“, erre nem illetékesek. Talán akinek ott folyt a vére, jobban illetékes szólni; amint szóltak s még ezután is szólni fognak a jelenváltak. Biztosítom erről a derék szeghegyieket. Különbön a 92 szeghegyi lakos azt is megmondja őszintén, hogy „ők a hegyesi határban sohasem jártak.“ *Hát hogy tudnának arról, hogy mi történt ott?*

Beszélnünk kell még arról a nevezetes száz darab aranyról is, amelyet, mint most már tudjuk, Jausz ur ajánlott fel annak: „aki be tudja bizonyítani, hogy a hegyesi határban csak egy ember vagy ágyú is volt táborba szállva, vagy a ki a hegyesi határban egyetlen egy helyet tud mutatni, ahol a csatatéren elesett honvéd el van temetve.“

Az eddig közzétett nyilatkozatok nagyon beigazolták, hogy a hegyesi határban igen is volt sereg. En ezt vitattam. *A felajánlott összeg jó lesz valamely nemes célra.*

Jausz ur azon mentegetőzését, hogy ő a honvéd-émlék felállítását sohasem hátráltatta, tudomásul vesszük. *Dudás Ödön.*

Naptár. Aprilis.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
26 Kedd	Kilít pápa	Kletus	14 Márton
27 Szer.	Peregrin	Zita sz.	15 Aristarch
28 Csüt.	Vitályos	Agatha	16 Agapia
29 Pént.	Péter vért.	Sybilla	17 Simcon

Felelős szerkesztő: DR. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN MANDOR.

HIRDETÉSEK.

67. szám.

1887.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai tekintetes kir. járásb róság 97/p. 1887. számú végzése által Galitzenstein H. budapesti cég végrehajtató javára Schropp József fia német palánkai cég ellen 11 frt 80 kr tőke, ennek 1886. évi ápril hó 18-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 15 frt 35 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 320 frtra becsült fegyverek, vastengelyek stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 737/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német-Palánkán alperes lakásán leendő eszközölsére 1887. évi április hó 30-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi ápril hó 20-án.

Haba István,
kir. bir. vjhajtó.

89. szám.

b. v. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásb róság 859/p. 1887. sz. végzése által Krösbacher János és társa bécsi cég végrehajtató javára Schropp József fia német-palánkai cég ellen 14 frt 89 kr tőke, ennek 1886. évi november 5. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 14 frt 86 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 585 frtra becsült fegyverek, vastengelyek, vaskályhák stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 1331/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német-Palánkán alperes lakásán leendő eszközölsére 1887. évi ápril hó 30. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi április hó 20-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a plávnai kincstári koresmaépület helyreállítása iránt 582 frt 14 kr. kikiáltási ár mellett **Palánkán a kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi május hó 2-ik napján d. e. 10 órakor** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, továbbá ez alkalommal a fenti 582 frt 14 krral felvett kincstári uradalmat terhelő helyreállításokon kívül a költségvetés 1., 6., 12., 14., 15. és 27. tétel alatt összesen 94 frt 02 krral felvett és Langfelder Izrael bérlet terhelő helyreállítások iránt a bérlo kárára és veszélyére az árlejtés szintén megtartatik. Miről vállalkozók oly hozzáadással értesítenek, hogy az árlejtésnél a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bnatpénzt tartoznak letenni, nemkülömben a szabályszerűen bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok is a megfelelő 10% bnatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt az árlejtő bizottsághoz nyújthatók be. Közlelbbi feltételek alantírt királyi jószágigazgatóság, valamint a palánkai kincstári ispánságnál naponta a hivatalos órák alatt betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1887. évi április hó 7-én. **M. kir. államjószágigazgatóság.**

601. szám. Bácsujfalu község jegyzőjétől.
k. ig. 1887.

Hirdetmény.

Alulírott jegyzőnél oly egyén, ki a jegyzői teendőkből, nevezetesen a községi és árvtári számadások önálló készítésében, adófükönyv lezárásában, ugyszintén a kataszteri nyilvántartás önálló vezetésében jártas, szolid és szorgalmas munkás, szorgalmához mérten 500 frt, szóval ötszáz forint évi fizetés mellett, **azonnal alkalmazást nyerhet.** — Kellék: Bács-Bodrogh megye vizsgáló bizottsága előtt letett jegyzői vizsga.

Felhívtnak mindazok, kik jegyzői vizsgával bírnak, s ezen évi fizetéssel egybekötött állást elnyerni óhajtnak, miszerint lehetőleg személyesen jelentkezzenek alulírott jegyzőnél.

Bácsujfalu, 1887. évi április hó 18-án.

Plachy Dániel,
jegyző.

331. szám.
bv. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósnak 1651/p. 1886. számú végzése által a zombori I-ső öngégélyző szövetezetnek javára Dedits Lázár és Milán zombori lakosok ellen 4050 frt tőke, ennek 1887. évi február hó 11. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 79 frt perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1491 frtra becsült juhok, sertések, ludak, tyukok, szarvasmarhák, gabonaművek és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1854/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban a városházánál leendő eszközzésére 1887-ik évi május hó 6-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi április hó 21-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

3482. szám.
1887.

Árverési hirdetmény.

A kulai kincstári uradalmi ispánság kerületéhez tartozó ó-szivaci 865⁷⁹⁹ holdas kincstári uradalmi birtok három részletben és pedig: A részletes szerződési feltételekhez fűzött térképen látható első részlet XXIII. és XXIV-ik dűlő 171³³⁹ hold 2997 frt 55 kr., második részlet a XXV.—XXVI. dűlő 300¹⁰²⁶ hold 5330 frt 43 kr., harmadik részlet a XXVII. és XXVIII-ik dűlő 393 hold 6482 frt 76 kr. évi haszonbér mint kikiáltási ár mellett az 1887. évi október hó 1-től 1893. évi szeptember hó végéig terjedő hat évi bértartamra **Kulán a m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál az 1887. évi június hó 1-én d. e. 10^{1/2} órakor** írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés útján egy negyedrészt ugartartás és szabályszerű vétés forgás kötelezettségével; de albérleti tilalom nélkül a legtöbbet ígérőnek felsőbb jóváhagyás fentartásával fog bérbe adatni. Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át mint bnatpénzt az árverés megkezdése előtt letenni. Az írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% bnatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökének adandók át. A kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. A részletes szerződési feltételek a kulai m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál betekintheők. Szegeden, 1887. április 14-én. **M. kir. államjószágigazgatóság.**

376. szám.
1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósnak 979. számú végzése által Novák Armin bezdáni lakos javára Weisz Miklós sztanisiesi lakos ellen 498 frt tőke, ennek 1886. évi július hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 26 frt perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 996 frtra becsült egy gőzmozdony és esőplőgépj. koesi, tehén és egy decimal mérlegből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1839/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Sztanisieson alperes házánál leendő eszközzésére 1887-ik évi május hó 9-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi április hó 21-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

91. szám.
bv. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai királyi járásbírósnak 858/p. 1887. sz. végzése által C. Meisl & Ehrenfeld bécsi cég végrehajtó javára Schropp József fia n.-palánkai cég ellen 49 frt 79 kr. tőke, ennek 1886. évi november hó 6. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 16 frt 16 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielgítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 585 frtra becsült tűzmentes kassza, vastengelyek és vas kályhából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1830/1887. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Német-Palánkán alperes lakásán leendő eszközzésére 1887-ik évi április hó 30-ik napjának délelőtti 8 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi április hó 20-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

Zászlókat, kokárdákat, tollakat,

gyönyörű nemzeti színben,

minden nagyságban, a legdiszesebbtől a legegyszerűbbig,

a fővárosi gyároknál sokkal olcsóbb áron

szállít nagy választékban, egyenkint és tömegesen

GOLDFAHN SÁNDOR

pipere-üzlete Zomborban a főutcán.

Legjobb asztali- és üditő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége

József főhög. és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép ugymint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

ZOMBORBAN kapható: Falcione Gusztáv, Heindhofer Robert, Hrabovszky és Sztrich, Weidinger S. és Zs.-nál. — Apatinban: Thy és Emel, Abraham H.-nál. — Hódvágon: Rausch Edénél. — B.-Almásón: Scherk Gy., Rosenberg A.-nál. — Adán: Dobler J.-nél.

Előf. Egész évre. Fél évre. Negyed évre. A lap szelvénye küldemény nélkül, anyagi donosn.

Egyes szám

sze mindent... subjektív néz... és sejtett m... bejár és on... zetlen határ... nem lehetett... rólág szemé... aki országos... lovagias for... esület érté... Szerend

férfit volt... viselt dolga... magasló ére... lyabb támad

Mert látta Szabol... az indulat... ges hadonás... lan sértege... csodálkozott... kok közt t... meg enyir... ilyen minde... cára, mint... gezett nyila

A szót... söt inkább... igaz és öö... törvénye... uralkodnia... akar. Mert... mek, a rik... borított ar... nyakerek é... láttára a k... felesillám... zódés fogt... hogy azt... szenvedély... zetesen ne

Vizsz... az öntudat... ereje, elő... lik szét; a... közöket m... dül a tény... ezeket se... az ő meg... egyszerre... akkor is... rüskéje és... egy Nepr... ego!

Azon... szokatlan... mérköző... tokat. M... függelem... szavonulá... szí a bír... vetkezés... latkozhar... vukat a... fogja lát... És

cizmusz... zülről m... jöttek be... mondják... álló jogr... Ha... László k... szerűség... ezer lak... szeresen